

kassen. Men det er ikke det samme som, at han kunde klare sig med de 25 Kr. deryed, at Prisen paa Livsfornødenheder blev nedsat. Brødet har en forskellig Smag, efter som man har skaffet det til Veje i Kraft af eget Arbejde, eller man faar det som Understøttelse, som Gave, og jeg tror, det vilde være en stor Ulykke for os, om man til sidst ikke skulde kunne mærke Forskel paa Smagen. Derfor staar vi nu overfor en stor Opgave, som kræver en snarlig Løsning, en Opgave, som gaar ud paa at nedsætte Priserne paa Livsfornødenheder i en saadan Grad, at de, der arbejder, kan klare sig selv.

Jeg er enig med Venstres Ordfører i, at der maa sættes offentlige Arbejder i Gang — det er den første Betingelse — af Staten og af Kommunerne, saa at de flest mulige finder Beskæftigelse, og dernæst at vi faar truffet saadanne Foranstaltninger, at enhver ved Hjælp af sit Arbejde kan klare sig selv. Der er gjort Tilløb til noget saadant ved Dyrtidslovens § 2, hvorved Kommunerne faar Tilladelse til at træffe Foranstaltninger til at nedsætte Prisen paa Livsfornødenheder for alle Kommunens Beboere. Men denne Bestemmelse lider af to Skavanker. For det første er den ikke obligatorisk, saa at de Kommuner, der ikke vil, fuldkomment kan undlade at gennemføre Foranstaltningerne efter § 2, dernæst mangler mange Kommuner Midler til at gennemføre dem, og for det tredje kan man ikke gennemføre dem paa forsvarlig Maade. Dyrtidsforanstaltninger tiltrænges i høj Grad særlig i de Kommuner, som har en stor Arbejderbefolkning, og hvis der virkelig skal gennemføres Foranstaltninger af Betydning efter § 2, skal der umaadelig mange Penge til, men det gaar som oftest saaledes, at i Kommuner, hvor Trangen er størst, er Skatteevnen mindst. Jeg skal i saa Henseende nævne to Kommuner. I Allinge-Sandvig paa Bornholm, som Staten har maattet støtte ekstraordinært, er der en stor, fattig Arbejderbefolkning. Der tiltrænges Dyrtidsforanstaltninger der som intetsteds, men der er ingen til at betale Skatter. Derimod i Gentofte-Ordrup Kommune er der faa, der trænger, men Skatteydere er der til Stede i Overflod. Ved at gennemføre Foranstaltningerne og paalægge Skatter indenfor Kommunerne rammer man ikke ligeligt, først naar Staten tager fat, udjævnes Uligheden. Staten kan bedre gennemføre en Prisnedsættelse end Kommunerne. Naar en Kommune fastsætter, at et 8 Punds Rugbrød i Kommu-

nen fremtidig kun skal koste 50 Øre, hjælper det ikke, thi saa kan man fra en Nabokommune komme og købe Brød der for denne Pris, Kommunen er nødt til at udstede Dyrtidsmærker. Kun Staten kan gennemføre Foranstaltninger, hvorved Prisen paa Rugbrød fastsættes til 50 Øre.

Naar vi kræver dette, vil man vel spørge: Har vi Raad til at gennemføre disse Foranstaltninger? Hvis jeg ikke tager fejl, vilde det koste Staten op imod et halvt Hundrede Mill. Kr., hvis Smørrets Pris skulde nedsættes til 1 Kr. 50 Øre. Skulde vi have Prisen paa Rugbrød og alle de andre Varer nedsat, hvor skal Millionerne saa komme fra? Har vi dem? Skal vi tro Venstres Ordfører, har vi dem ikke, han synes, vi er kørt fuldstændig fast med Hensyn til Skatter, indirekte og direkte, og Laan kan vi heller ikke stifte, der er ingen Penge. Men deri har Venstres Ordfører Ret: Befolkningen skal have Mad, alle skal mættes. Vi har faaet at vide af Indenrigsministeren, at vi er saa lykkeligt stillede, at der er Mad nok til, at alle Munde kan blive mættet. Vi fik i 1891 under Højres Styre en Lov, der siger: Det offentlige er forpligtet til at understøtte enhver, der ikke er i Stand til at skaffe sig selv det nødvendige til sit og sin Families Underhold. Det er Fattiglovens § 1. 16 Aar senere under Venstre gennemførtes Hjelpekasseloven, der har til Opgave at hjælpe Folk til at holde sig fri for Fattigvæsenet. Begge Love bygger paa det Princip, at man skal hjælpe den, som ikke kan klare sig selv. Begge Love er byggede paa Princippet: Hjælp til Selvhjælp. Jeg synes, det var en stor Opgave for den radikale Regering nu at gennemføre Selvhjælpsprincippet. Ingen af de andre Samfundsklasser vilde finde sig i en Henvisning til Hjelpekasserne, naar de trænger til en Haandsrækning, hvorfor skal Arbejderklassen danne en Undtagelse? Naar den ikke kan klare sig, hjælper vi den ved at lave Hjelpekasser, ved at give dem Adgang til at faa af Naade en Almisse, medens man overfor alle andre Klasser følger Retsprincippet. Vi maa kunne gennemføre en Ordning, hvorved vi nedsætter Priserne for Livsfornødenheder saaledes, at en Arbejder med en normal Fortjeneste kan leve af sit Arbejde.

Det er den Opgave, som maa løses i Vinter. Staten maa sætte offentlige Arbejder i Gang, og Kommunerne maa sætte offentlige Arbejder i Gang og udskrive nye Skatter. Der er adskillige Steder at tage fra endnu. Den Mand, der under Krigen